ประกันตัวผู้ต้องหา: ยื่นที่ไหน ใช้อะไรบ้าง กี่บาท ศาลไม่ให้ประกันทำอย่างไร และเงินประกันได้คืนเมื่อใด

โดย เอกสยาม ชัยศร ที่ปรึกษากฎหมาย
บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด

> เนื้อหานี้เป็นข้อมูลกฎหมายทั่วไป ไม่ใช่ความเห็นทางกฎหมายเฉพาะกรณี การพิจารณาแต่ละเรื่องต้องอาศัยข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของเรื่องนั้น ฉบับออนไลน์ที่ปรับปรุงล่าสุดอยู่ที่ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

สาระสำคัญโดยสรุป

- ประกันตัวในภาษากฎหมายคือ “การปล่อยชั่วคราว” มีสามรูปแบบ ได้แก่ ปล่อยโดยไม่มีประกัน ปล่อยโดยมีประกัน และปล่อยโดยมีประกันและหลักประกัน[1][2]
- กฎหมายวางหลักว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยทุกคนพึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว และเจ้าพนักงานหรือศาลต้องรีบสั่งอย่างรวดเร็ว[3] การไม่อนุญาตทำได้เฉพาะเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อตามห้าเหตุในมาตรา 108/1 และต้องแสดงเหตุผลเป็นหนังสือ[4]
- ผู้ถูกจับที่ไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ถ้ามีเหตุจำเป็นต้องควบคุมต่อเพื่อสอบสวนหรือฟ้องคดี ต้องถูกนำตัวไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมง และศาลสั่งขังระหว่างสอบสวนได้ไม่เกิน 7 วัน 48 วัน หรือ 84 วัน ตามอัตราโทษ[5] ส่วนคดีที่อยู่ในอำนาจศาลแขวงและผู้ถูกจับที่เป็นเด็กหรือเยาวชนมีกำหนดเวลาตามกฎหมายเฉพาะ[6][7]
- หลักประกันมีสามชนิด คือ เงินสด หลักทรัพย์อื่น และบุคคลที่แสดงหลักทรัพย์[8] ศาลจะเรียกประกันหรือหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีไม่ได้

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

- ศาลชั้นต้นไม่ให้ประกัน อุทธรณ์คำสั่งไปศาลอุทธรณ์ได้ และยื่นคำร้องใหม่ได้เสมอ[9] หลักประกันได้คืนเมื่อคดีถึงที่สุดหรือความรับผิดตามสัญญาประกันหมดไป[10]

ประกันตัวผู้ต้องหาคืออะไร

ประกันตัวผู้ต้องหาคือการยื่นคำร้องขอให้เจ้าพนักงานหรือศาลปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกควบคุมหรือถูกขังออกไปชั่วคราวระหว่างที่คดียังไม่ถึงที่สุด ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเรียกเรื่องนี้ว่า "การปล่อยชั่วคราว" และบัญญัติไว้ในมาตรา 106 ถึงมาตรา 119 ทวิ[11] การปล่อยชั่วคราวไม่ใช่การยกเลิกคดี ผู้ได้รับการปล่อยยังคงเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย และต้องมาตามนัดหรือหมายเรียกทุกครั้ง

คำถามที่ญาติถามมากที่สุดในวันที่มีผู้ถูกจับมีสี่ข้อ คือ ยื่นที่ไหน ใช้หลักทรัพย์เท่าใด ศาลไม่ให้ประกันแล้วทำอย่างไร และเงินประกันได้คืนหรือไม่ หน้านี้ตอบทั้งสี่ข้อจากตัวบทและคำพิพากษาศาลฎีกาที่สำนักงานเปิดอ่านจากระบบของศาลฎีกา

มาตรา 110 แบ่งการปล่อยชั่วคราวเป็นสามรูปแบบ[12] รูปแบบแรกคือการปล่อยโดยไม่มีประกันเลย ผู้ต้องหาหรือจำเลยเพียงสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะมาตามนัดหรือหมายเรียก[13] รูปแบบที่สองคือการปล่อยโดยมีประกัน หมายถึงมีผู้ทำสัญญาประกันว่าจะปฏิบัติตามนัด และจะใช้เงินตามจำนวนที่ระบุเมื่อผิดสัญญา โดยไม่ต้องวางทรัพย์ไว้ก่อน รูปแบบที่สามคือการปล่อยโดยมีประกันและหลักประกัน หมายถึงนอกจากทำสัญญาประกันแล้ว ยังต้องวางเงินสด หลักทรัพย์ หรือมีบุคคลมาเป็นหลักประกันด้วย[14] ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปีขึ้นไป มาตรา 110 วรรคหนึ่งกำหนดว่าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกัน ส่วนจะมีหลักประกันด้วยหรือไม่เป็นดุลพินิจ ในคดีอย่างอื่น เจ้าพนักงานหรือศาลเลือกได้ทั้งสามรูปแบบ

ถ้อยคำในสัญญาประกันมีผลในทางปฏิบัติมาก เพราะมาตรา 112 บังคับให้สัญญาประกันมีข้อความว่าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหรือผู้ประกันจะปฏิบัติตามนัดหรือหมายเรียก และเมื่อผิดสัญญาจะใช้เงินจำนวนที่ระบุไว้ จำนวนเงินในสัญญาประกันจึงเป็นทั้งเพดานความรับผิดของผู้ประกันและตัวเลขที่ศาลใช้เมื่อสั่งปรับ ขณะเดียวกันมาตรา 112 วรรคท้ายห้ามกำหนดภาระหน้าที่หรือเงื่อนไขในสัญญาประกันเกินความจำเป็นแก่กรณี

ความเห็นของสำนักงาน

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

ในทางปฏิบัติ คำว่า “ประกันตัว” ที่ญาติใช้ หมายถึงรูปแบบที่สามเกือบทั้งหมด คือการวางเงินสดหรือหลักทรัพย์ต่อพนักงานสอบสวนหรือศาล แต่ตัวบทเปิดทางให้ขอปล่อยโดยไม่มีประกันหรือมีประกันอย่างเดียวได้ในคดีที่อัตราโทษไม่เกินสิบปี สำนักงานจึงพิจารณาเสมอว่าข้อเท็จจริงของผู้ต้องหา เช่น ภูมิลำเนาที่แน่นอน อาชีพ การมาพบพนักงานสอบสวนเองตามหมายเรียก และการไม่มีประวัติหลบหนี เพียงพอสำหรับขอรูปแบบที่ภาระน้อยกว่าหรือไม่ ก่อนแนะนำให้ครอบครัวนำทรัพย์สินมาวาง

ยื่นประกันตัวที่ไหน และใครยื่นได้

สถานที่ยื่นคำร้องขอประกันตัวขึ้นกับว่าคดีอยู่ในขั้นใด มาตรา 106 แบ่งเป็นห้ากรณี ตั้งแต่ชั้นพนักงานสอบสวนไปจนถึงชั้นที่สำนวนอยู่ที่ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา และผู้ยื่นได้คือผู้ต้องหา จำเลย หรือ "ผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง" ซึ่งหมายถึงบุคคลที่มีความเกี่ยวพันกับผู้ต้องหาหรือจำเลย เช่น บิดามารดา คู่สมรส บุตร หรือญาติ[15]

ขั้นของคดี	ยื่นต่อ	ฐานตามมาตรา 106
ผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่ ยังไม่ถูกฟ้อง และยังไม่มีหมายขังของศาล	พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี	อนุมาตรา (1)
ผู้ต้องหาถูกขังตามหมายศาล (ฝากขัง) ยังไม่ถูกฟ้อง	ศาลที่ออกหมายขัง	อนุมาตรา (2)
ถูกฟ้องแล้ว ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น	ศาลชั้นต้นที่ชำระคดี	อนุมาตรา (3)
ศาลอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แล้ว สำนวนยังไม่ส่งขึ้นศาลสูง	ศาลชั้นต้นที่ชำระคดี ซึ่งสั่งอนุญาตเองได้ หรือส่งคำร้องให้ศาลสูงสั่ง	อนุมาตรา (4)
ส่งสำนวนไปศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้ว	ศาลชั้นต้น หรือศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี	อนุมาตรา (5)

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

ความแตกต่างระหว่างอนุมาตรา (1) กับ (2) มีผลต่อการวางแผนของครอบครัวโดยตรง ในช่วงที่ผู้ต้องหายังอยู่ในความควบคุมของพนักงานสอบสวนและยังไม่ถูกนำตัวไปขอหมายขัง คำร้องยื่นที่สถานีตำรวจได้ และพนักงานสอบสวนสั่งได้เอง แต่เมื่อพนักงานสอบสวนนำตัวไปศาลและศาลออกหมายขังแล้ว อำนาจสั่งปล่อยชั่วคราวย้ายไปอยู่ที่ศาล หลักทรัพย์ที่เตรียมไว้ยื่นที่สถานีตำรวจจึงต้องนำไปยื่นต่อศาลแทน

การปล่อยชั่วคราวที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการสั่งมีอายุจำกัด มาตรา 113 ให้ใช้ได้ระหว่างการสอบสวนหรือจนกว่าศาลสั่งขังหรือศาลประทับฟ้อง แต่ไม่เกินสามเดือนนับแต่วันแรกที่ปล่อย และขยายได้เมื่อมีเหตุจำเป็นแต่รวมแล้วไม่เกินหกเดือน[16] เมื่อการปล่อยชั่วคราวสิ้นสุดลงและยังจำเป็นต้องควบคุมผู้ต้องหาต่อไป ต้องส่งตัวผู้ต้องหามาศาล และใช้กำหนดเวลาฝากขังตามมาตรา 87 วรรคสี่ถึงวรรคเก้า

ถูกจับแล้วควบคุมได้นานเท่าใด และฝากขังได้กี่วัน

ผู้ถูกจับที่ไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราวต้องถูกนำตัวไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่ถูกนำตัวถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนต้องการควบคุมต่อ ต้องยื่นคำร้องขอหมายขังต่อศาล ซึ่งเรียกกันว่า "ฝากขัง" และศาลสั่งขังได้รวมไม่เกิน 7 วัน 48 วัน หรือ 84 วัน ตามอัตราโทษของข้อหา[17] หลักนี้มีข้อยกเว้นในคดีที่อยู่ในอำนาจศาลแขวงและเมื่อผู้ถูกจับเป็นเด็กหรือเยาวชน ซึ่งอธิบายไว้ท้ายหัวข้อนี้

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 87

ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี

ในกรณีความผิดลหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะถามคำให้การ และที่จะรู้ตัวว่าเป็นใครและที่อยู่ของเขาอยู่ที่ไหนเท่านั้น

ในกรณีที่ผู้ถูกจับไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว และมีเหตุจำเป็นเพื่อทำการสอบสวน หรือการฟ้องคดีให้นำตัวผู้ถูกจับไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน ตามมาตรา 83 เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นอันมิอาจก้าวล่วงเสียได้ โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายขังผู้ต้องหานั้นไว้ ให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ และศาลอาจเรียกพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาชี้แจงเหตุจำเป็น หรืออาจเรียกพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

ในกรณีความผิดอาญาที่ได้กระทำลงมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียว มีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าหกเดือนแต่ไม่ถึงสิบปี หรือปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวันและรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตามศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินแปดสิบสี่วัน

ในกรณีตามวรรคหกเมื่อศาลสั่งขังครบสี่สิบแปดวันแล้ว หากพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอขังต่อไปอีกโดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะสั่งขังต่อไปได้ก็ต่อเมื่อพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนได้แสดงถึงเหตุจำเป็น และนำพยานหลักฐานมาให้ศาลไต่สวนจนเป็นที่พอใจแก่ศาล

ในการไต่สวนตามวรรคสามและวรรคเจ็ด ผู้ต้องหามีสิทธิแต่งทนายความเพื่อแถลงข้อคัดค้านและซักถามพยาน ถ้าผู้ต้องหาไม่มีทนายความเนื่องจากยังไม่ได้มีการปฏิบัติตามมาตรา 134/1 และผู้ต้องหาร้องขอ ให้ศาลตั้งทนายความให้ โดยทนายความนั้นมีสิทธิได้รับเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 134/1 วรรคสาม โดยอนุโลม

ถ้าพนักงานสอบสวนต้องไปทำการสอบสวนในท้องที่อื่นนอกเขตของศาลซึ่งได้สั่งขังผู้ต้องหาไว้ พนักงานสอบสวนจะยื่นคำร้องขอให้โอนการขังไปยังศาลในท้องที่ที่จะต้องไปทำการสอบสวนนั้นก็ได้ เมื่อศาลที่สั่งขังไว้เห็นเป็นการสมควรก็ให้สั่งโอนไป

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

อัตราโทษจำคุกอย่างสูงของข้อหา	ศาลสั่งขังระหว่างสอบสวน	วรรคของมาตรา 87
ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	ครั้งเดียว ไม่เกิน 7 วัน	วรรคสี่
เกินหกเดือนแต่ไม่ถึงสิบปี หรือปรับเกินห้าร้อยบาท	หลายครั้ง ครั้งละไม่เกิน 12 วัน รวมไม่เกิน 48 วัน	วรรคห้า
ตั้งแต่สิบปีขึ้นไป	หลายครั้ง ครั้งละไม่เกิน 12 วัน รวมไม่เกิน 84 วัน และหลัง 48 วันต้องไต่สวนเหตุจำเป็น	วรรคหก และวรรคเจ็ด

ตัวบทมาตรา 87 มีสามจุดที่ผู้ต้องหาใช้ประโยชน์ได้ จุดแรก วรรคหนึ่ง ห้ามควบคุมเกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี กำหนดสี่สิบแปดชั่วโมงจึงเป็นเพดาน ไม่ใช่ระยะเวลาที่พนักงานสอบสวนใช้ได้เต็มเสมอ จุดที่สอง วรรคสามให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่าจะคัดค้านคำร้องขอฝากขังหรือไม่ ผู้ต้องหาจึงคัดค้านได้ว่าการสอบสวนไม่มีเหตุจำเป็นต้องขังต่อ เช่น พยานหลักฐานรวบรวมครบแล้ว หรือผู้ต้องหามาพบพนักงานสอบสวนเองตามหมายเรียก จุดที่สาม วรรคแปดให้ผู้ต้องหามีสิทธิแต่งทนายความเพื่อแถลงข้อคัดค้านและซักถามพยานในการไต่สวนฝากขัง และถ้ายังไม่มีทนายความเพราะยังไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา 134/1 ผู้ต้องหาขอให้ศาลตั้งทนายความให้ได้

การคัดค้านฝากขังกับการขอประกันตัวเป็นคนละคำร้อง แต่เกิดในวันเดียวกันบ่อยครั้ง เมื่อศาลอนุญาตให้ฝากขังแล้ว ผู้ต้องหายังยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต่อศาลนั้นได้ทันทีตามมาตรา 106 (2) ครอบครัวจึงควรเตรียมหลักทรัพย์ให้พร้อมก่อนวันที่พนักงานสอบสวนนำตัวไปศาล

กำหนดเวลาตามมาตรา 87 เป็นหลักทั่วไป ก่อนนับวันต้องตรวจกฎหมายเฉพาะอย่างน้อยสองฉบับ ฉบับแรกคือพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 ซึ่งใช้กับคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลแขวง คือคดีที่กฎหมายกำหนดอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ[18][19] มาตรา 7 ของพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลแขวงให้ทันภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ต้องหาถูกจับ ถ้ามีความจำเป็นที่ฟ้องไม่ทัน พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการต้องยื่นคำร้องขอผัดฟ้องต่อศาลคราวละไม่เกินหกวันไม่เกินสามคราว และจะขอผัดฟ้องต่ออีกคราวละไม่เกินหกวันไม่เกินสองคราวได้ต่อเมื่อแสดงเหตุจำเป็นและนำพยานมาเบิกความประกอบจนเป็นที่พอใจแก่ศาล การขังผู้ต้องหาในคดีเหล่านี้จึงขอพร้อมกับการผัดฟ้องแต่ละคราว รวมแล้วไม่เกินห้าคราว ซึ่งต่างจากกำหนดตามมาตรา 87[20]

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

ฉบับที่สองคือพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 เมื่อผู้ถูกจับเป็นเด็กหรือเยาวชน มาตรา 72 ให้พนักงานสอบสวนนำตัวไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันที และต้องไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ไม่ใช่สี่สิบแปดชั่วโมง[21] ขั้นตอนหลังการตรวจสอบการจับกุมเป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งอยู่นอกขอบเขตของหน้านี้

ศาลพิจารณาคำร้องขอประกันตัวจากอะไร

หลัก ตั้งต้น ของ กฎหมาย ไทย คือ ผู้ต้องหา หรือ จำเลย ทุกคน พึง ได้รับอนุญาต ให้ ปล่อยชั่วคราว[22] ศาล ต้อง พิจารณา เจ็ดข้อ ตาม มาตรา 108 ประกอบกัน[23] และ จะ สั่ง ไม่ ให้ ปล่อยชั่วคราว ได้ เฉพาะ เมื่อ มี เหตุ อันควร เชื่อ ตาม เหตุใด เหตุหนึ่ง ใน ห้า เหตุ ของ มาตรา 108/1 เท่านั้น

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108/1
>
> การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราว จะกระทำได้ต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้
>
> (1) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนี
>
> (2) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน
>
> (3) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น
>
> (4) ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ
>
> (5) การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงานหรือการดำเนินคดีในศาล
>
> คำสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวต้องแสดงเหตุผล และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยและผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ปัจจัย เจ็ดข้อ ของ มาตรา 108 วรรคหนึ่ง ได้แก่ ความหนักเบาแห่งข้อหา พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดี ความน่าเชื่อถือของผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกัน ความน่าจะหลบหนี ภัยอันตรายหรือความเสียหายจากการปล่อยชั่วคราว และคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหายในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ปัจจัยเหล่านี้เป็นสิ่งที่ศาล "ต้องพิจารณาประกอบ" ไม่ใช่เหตุไม่อนุญาตในตัวเอง ข้อหาร้ายแรงจึงไม่ทำให้ศาลต้องปฏิเสธคำร้องโดย

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

อัตโนมัติ เหตุไม่อนุญาตต้องผ่านมาตรา 108/1 ซึ่งผูกกับความเสี่ยงห้าประการ คือ หลบหนี ยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน ก่อเหตุอันตรายประการอื่น ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ และการปล่อยจะเป็นอุปสรรคหรือก่อความเสียหายต่อการสอบสวนหรือการดำเนินคดีในศาล

ในคดีที่อัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี มาตรา 109 บังคับให้ศาลถามพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือโจทก์ว่าจะคัดค้านหรือไม่ก่อนสั่งคำร้องที่ยื่นระหว่างสอบสวนหรือระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น ถ้าถามไม่ได้โดยมีเหตุอันควร ศาลงดการถามได้แต่ต้องบันทึกเหตุไว้[24] พยานสำคัญที่อาจได้รับภัยอันตรายจากการปล่อยตัว ก็ คัดค้าน ได้ เอง ตามมาตรา 108/2 และ ศาล ต้อง พิจารณา คำ คัดค้าน ทันที[25] ข้อเท็จจริง ที่ครอบครัว ควร เตรียม จึง ต้อง ตอบ ความเสี่ยง ที่ ฝ่าย คัดค้าน จะ ยกขึ้น ไม่ใช่ เพียง แสดงว่า มีเงิน พอ วาง หลักประกัน

คำวินิจฉัยของศาล, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 107/2537[26]

ศาลชั้นต้นเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวจำเลยหลังพนักงานสอบสวนยื่นรายงานว่าจำเลยข่มขู่และจ้างวานพยานให้กลับคำให้การ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าคำสั่งเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวเป็นดุลพินิจตามหลักเกณฑ์มาตรา 108 และเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา 196 ไม่ใช่คำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวตามมาตรา 119 ทวิ

“คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้เพิกถอนการปล่อยชั่วคราว ถือเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 196 ซึ่งเป็นดุลพินิจของศาลชั้นต้นที่จะพิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์แห่งมาตรา 108 และไม่ถือว่าเป็นคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวตามมาตรา 119 ทวิ”

คำพิพากษาฉบับนี้แสดงว่าการปล่อยชั่วคราวที่ได้รับแล้วไม่ใช่สิทธิที่คงอยู่ตลอดไป เมื่อมีพยานหลักฐานว่าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวข่มขู่พยาน ศาลเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวได้โดยอาศัยหลักเกณฑ์ของมาตรา 108 และคำสั่งเพิกถอนเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา จำเลยจึงไม่อาจใช้ช่องทางอุทธรณ์ตามมาตรา 119 ทวิ ซึ่งใช้กับคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว

หลักนี้ยังเป็นแนวของศาลฎีกาในคดีช่วงหลัง คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3594/2557[27] วินิจฉัยว่าคำสั่งเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาซึ่งไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งและอาจหลบหนี เป็นดุลพินิจตามหลักเกณฑ์มาตรา 108 และเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ฎีกาตามมาตรา 196 เช่นเดียวกัน

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

มาตรา 108 วรรคสามเปิดทางให้เจ้าพนักงานหรือศาลกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่หรือเงื่อนไขอื่นใด และสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางได้เมื่อผู้นั้นยินยอม ส่วนผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่อายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ ศาลสั่งให้ใช้อุปกรณ์ได้เฉพาะเมื่อมีพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรงหรือมีเหตุสมควรประการอื่น เงื่อนไขและอุปกรณ์เหล่านี้เป็นเครื่องมือที่ผู้ต้องหาเสนอเองได้ เพื่อตอบความเสี่ยงการหลบหนีแทนการเพิ่มวงเงินหลักประกัน

ความเห็นของสำนักงาน

คำร้องขอประกันตัวที่สำนักงานจัดทำ แยกตอบปัจจัยตามมาตรา 108 ทีละข้อ และตอบเหตุตามมาตรา 108/1 ที่ฝ่ายคัดค้านน่าจะยกขึ้น เช่น แสดงทะเบียนบ้านและสัญญาเช่าที่พักเพื่อตอบความเสี่ยงหลบหนี แสดงว่าพยานหลักฐานสำคัญอยู่ในความครอบครองของพนักงานสอบสวนแล้วเพื่อตอบความเสี่ยงยุ่งเหยิงพยานหลักฐาน และเสนอเงื่อนไขรายงานตัวหรือการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เองเมื่อข้อหามีอัตราโทษสูง คำร้องที่ระบุเพียงว่า “ผู้ต้องหาไม่มีพฤติการณ์หลบหนี” โดยไม่มีเอกสารประกอบ มักไม่ช่วยให้ศาลมีข้อมูลพอจะสั่งอนุญาต

ประกันตัวกี่บาท และใช้หลักทรัพย์อะไรได้บ้าง

กฎหมายไม่ได้กำหนดจำนวนเงินประกันตัวเป็นตัวเลขแน่นอนในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จำนวนขึ้นกับข้อหา อัตราโทษ และพฤติการณ์ของแต่ละคดี โดยมาตรา 110 วรรคสามห้ามเรียกประกันหรือหลักประกัน "จนเกินควรแก่กรณี" และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในกฎกระทรวงหรือข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ส่วนหลักประกันมีสามชนิดตามมาตรา 114[28]

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 114
>
> เมื่อจะปล่อยชั่วคราวโดยให้มีประกันและหลักประกันด้วย ก่อนปล่อยตัวไป ให้ผู้ร้องขอประกันจัดหาหลักประกันมาดังต้องการ
>
> หลักประกันมี 3 ชนิด คือ
>
> (1) มีเงินสดมาวาง
>
> (2) มีหลักทรัพย์อื่นมาวาง
>
> (3) มีบุคคลมาเป็นหลักประกันโดยแสดงหลักทรัพย์

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

มาตรา 110 วรรคสามมีถ้อยคำว่า "การเรียกประกันหรือหลักประกันตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองจะเรียกจนเกินควรแก่กรณีมิได้ และต้องคำนึงถึงเงื่อนไขและมาตรการป้องกันต่าง ๆ ที่ได้ใช้กับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวประกอบด้วย" ถ้อยคำส่วนหลังเชื่อมกับมาตรา 108 วรรคสาม คือถ้าผู้ต้องหายอมรับเงื่อนไขหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ศาลต้องนำมาตรการนั้นมาประกอบการกำหนดวงเงินด้วย วงเงินหลักประกันจึงต่อรองได้ด้วยข้อเท็จจริง ไม่ใช่ตัวเลขที่ต้องยอมรับเสมอ

หลักประกันชนิดแรกคือเงินสด ชนิดที่สองคือหลักทรัพย์อื่น เช่น โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ สมุดบัญชีเงินฝากประจำ หรือพันธบัตร ซึ่งต้องประเมินราคาให้ได้ตามวงเงินที่ศาลกำหนด ชนิดที่สามคือบุคคลที่มาเป็นหลักประกันโดยแสดงหลักทรัพย์ ในทางปฏิบัติมักเป็นผู้มีตำแหน่งหรือฐานะที่เจ้าพนักงานหรือศาลยอมรับ ทั้งสามชนิดมีผลทางกฎหมายต่างกันเมื่อผิดสัญญา เพราะเงินสดและหลักทรัพย์ที่วางต่อศาล อยู่ในมือศาลแล้ว และถูกบังคับเอาได้โดยตรง ส่วนบุคคลที่เป็นหลักประกันต้องถูกบังคับเอาจากทรัพย์สินตามมาตรา 119 วรรคสาม

วงเงินที่กำหนดแล้วเปลี่ยนได้ทั้งขึ้นและลง มาตรา 115 วรรคหนึ่งให้เจ้าพนักงานหรือศาลสั่งเพิ่มวงเงินหรือเรียกหลักประกันเพิ่มเมื่อปรากฏว่าสัญญาประกันต่ำไป วรรคสองให้สั่งลดหลักประกันได้เมื่อพฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป และวรรคสามให้ศาลสูงแก้ไขวงเงินหรือเงื่อนไขที่ศาลล่างกำหนดได้[29] เมื่อการสอบสวนเสร็จและพยานหลักฐานอยู่ในสำนวนแล้ว หรือเมื่อผู้ต้องหามาตามนัดครบทุกครั้ง ข้อเท็จจริงเหล่านี้เป็นฐานของคำร้องขอลดหลักประกันได้

ผู้ต้องหาที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวในชั้นสอบสวนโดยวางเงินสดหรือหลักทรัพย์ไว้แล้ว ไม่ต้องหาหลักทรัพย์ใหม่ทั้งหมดเมื่อคดีถึงชั้นอัยการหรือชั้นศาล มาตรา 113/1 เปิดทางให้ขอให้ถือเอาทรัพย์สินที่วางไว้เดิมเป็นหลักประกันต่อไป และให้บุคคลที่เป็นประกันหรือหลักประกันเดิมเป็นต่อในชั้นต่อไปได้เมื่อบุคคลนั้นร้องขอ[30] ครอบครัวจึงควรเก็บใบรับหลักประกันจากสถานีตำรวจไว้ใช้ยื่นในชั้นถัดไป

ความเห็นของสำนักงาน

ข้อมูลและเอกสารที่สำนักงานขอให้ครอบครัวเตรียมก่อนยื่นคำร้อง ได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้ขอประกันและของผู้ต้องหา หลักฐานความสัมพันธ์ระหว่างผู้ขอประกันกับผู้ต้องหา ต้นฉบับหลักทรัพย์ที่จะวางพร้อมหนังสือรับรองราคาประเมินหรือรายการเดินบัญชี หนังสือยินยอมของคู่สมรสเมื่อหลักทรัพย์เป็นสินสมรส หนังสือรับรองการทำงานหรือเอกสารแสดงอาชีพของผู้ต้องหา และสำเนาบันทึกการจับกุมหรือหมายจับเท่าที่ได้รับ เอกสารชุดนี้ตอบปัจจัยเรื่องความน่าเชื่อถือของผู้ร้องขอประกันและหลักประกันตามมาตรา 108 (4) ซึ่งเป็นเหตุไม่อนุญาตตามมาตรา 108/1 (4) ได้ถ้าเอกสารไม่ครบ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

ศาลไม่ให้ประกันตัว ทำอย่างไรต่อ

เมื่อศาลชั้นต้นสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ผู้ร้องขอมีสองช่องทางซึ่งใช้พร้อมกันได้ ช่องทางแรกคืออุทธรณ์คำสั่งไปศาลอุทธรณ์ตามมาตรา 119 ทวิ และถ้าศาลอุทธรณ์เป็นผู้สั่งไม่อนุญาต ให้อุทธรณ์ไปศาลฎีกา ช่องทางที่สองคือยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวใหม่พร้อมข้อเท็จจริงหรือหลักประกันที่ตอบเหตุผลของคำสั่งเดิม[31]

ตัวบทมาตรา 119 ทวิ วรรคท้าย บัญญัติว่า คำสั่งของศาลอุทธรณ์ที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ยืนตามศาลชั้นต้นให้เป็นที่สุด แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะยื่นคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวใหม่ คำร้องใหม่จึงไม่ถูกห้าม แม้ศาลอุทธรณ์ยืนคำสั่งไม่อนุญาตแล้ว คำร้องใหม่ที่ได้ผลต้องตอบเหตุผลที่ศาลระบุไว้ในคำสั่งเดิม ซึ่งมาตรา 108/1 วรรคสองบังคับให้ศาลแสดงเหตุผลและแจ้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยและผู้ยื่นคำร้องทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว[32] เช่น ถ้าเหตุคือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ คำร้องใหม่ควรเปลี่ยนหลักประกันหรือเพิ่มเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ ถ้าเหตุคือเกรงจะหลบหนี คำร้องใหม่ควรเสนอเงื่อนไขรายงานตัวหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

คำวินิจฉัยของศาล, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4829/2553[33]

จำเลยขอให้ศาลไต่สวนเพื่อประกอบคำร้องขอปล่อยชั่วคราว ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวและยกคำร้องขอให้ไต่สวน จำเลยอุทธรณ์เฉพาะคำสั่งยกคำร้องขอให้ไต่สวน ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าการไม่ไต่สวนสืบเนื่องจาก ดุลพินิจไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ตามมาตรา 108 จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา 196

“การที่ศาลชั้นต้นไม่ไต่สวนคำร้องของจำเลยที่ 2 เพื่อประกอบการพิจารณาขอให้ปล่อยชั่วคราวก็สืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ปล่อยจำเลยที่ 2 ชั่วคราว ซึ่งเป็นดุลพินิจของศาลชั้นต้นที่จะพิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 108”

คำพิพากษาฉบับนี้ชี้ว่าการเลือกช่องทางผิดทำให้เสียเวลา เมื่อศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวและไม่ไต่สวนคำร้อง ช่องทางที่ถูกต้องคืออุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา 119 ทวิ การอุทธรณ์เฉพาะคำสั่งไม่ไต่สวนถูกถือเป็นการอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาซึ่งต้องห้ามตามมาตรา 196 สำนักงานจึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตเป็นหลักทุกครั้ง และขอให้ไต่สวนเป็นส่วนหนึ่งของคำร้องอุทธรณ์

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

เมื่อศาลอ่านคำพิพากษาลงโทษจำคุกแล้ว คำร้องขอปล่อยชั่วคราวระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกายื่นต่อศาลชั้นต้นตามมาตรา 106 (4) ศาลชั้นต้นสั่งอนุญาตเองได้ ถ้าไม่เห็นสมควรต้องรีบส่งคำร้องพร้อมสำนวนให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาสั่ง ข้อเท็จจริงในชั้นนี้ต่างจากชั้นสอบสวน เพราะศาลมีคำพิพากษาลงโทษแล้ว ความหนักเบาแห่งข้อหาและพยานหลักฐานตามมาตรา 108 (1) และ (2) ถูกประเมินจากคำพิพากษา คำร้องจึงต้องแสดงข้อต่อสู้ในอุทธรณ์ที่มีน้ำหนักประกอบด้วย

ผิดสัญญาประกันหรือผู้ต้องหาหลบหนี ผลเป็นอย่างไร

ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มาตามนัด ผู้ประกันผิดสัญญาประกัน ถ้าผิดสัญญาประกันต่อศาล ศาลสั่งบังคับตามสัญญาประกันได้โดยไม่ต้องฟ้องตามมาตรา 119 และอาจงดหรือลดค่าปรับโดยคำนึงถึงความพยายามของผู้ประกันในการติดตามตัวและความเสียหายที่เกิดขึ้น ส่วนผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีถูกจับได้ตามมาตรา 117[34][35]

อำนาจสั่งบังคับโดยไม่ต้องฟ้องตามมาตรา 119 วรรคหนึ่ง เป็นอำนาจในกรณีผิดสัญญาประกันต่อศาล สำหรับสัญญาประกันในชั้นพนักงานสอบสวน คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 934/2522[36] ซึ่งยกไว้ด้านล่าง เป็นคดีที่ผู้ควบคุมตัวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนเป็นโจทก์ฟ้องผู้ประกันให้ชำระค่าปรับตามสัญญาประกัน และศาลลดค่าปรับลงโดยอาศัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 383

มาตรา 119 วรรคหนึ่งมีถ้อยคำว่าศาล "อาจสั่งงดการบังคับตามสัญญาประกันหรือลดจำนวนเงินที่ต้องใช้ตามสัญญาประกันก็ได้ โดยคำนึงถึงความพยายามของผู้ประกันในการติดตามตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนี รวมทั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นว่ามีมากน้อยเพียงใดประกอบด้วย" และให้ฝ่ายผู้ถูกบังคับหรือพนักงานอัยการอุทธรณ์คำสั่งได้ โดยคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด ผู้ประกันที่ติดตามตัวจำเลยมาส่งศาลได้จึงมีฐานขอลดหรืองดค่าปรับตามตัวบทโดยตรง

คำวินิจฉัยของศาล, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1275/2532[37]

นายประกันระบุที่อยู่ในคำร้องขอปล่อยชั่วคราวไม่ชัดเจน ศาลส่งหมายนัดไม่ได้จึงปิดประกาศหน้าศาล เมื่อนายประกันไม่นำตัวจำเลยไปฟังคำพิพากษา ถือว่าผิดสัญญาประกัน ศาลอุทธรณ์ลดค่าปรับให้กึ่งหนึ่งแล้ว ศาลฎีกาไม่ลดให้อีก โดยวินิจฉัยว่าการไม่ใช่นายประกันอาชีพหรือไม่มีเงินชำระไม่ใช่เหตุลดค่าปรับ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

“แม้นายประกันจะมิได้เป็นนายประกันอาชีพ และไม่มีความสามารถหาเงินมาชำระค่าปรับได้ก็มิใช่เป็นเหตุผลที่ศาลจะลดค่าปรับให้ เพราะเป็นเรื่องที่นายประกันได้รู้ถึงความผูกพันอยู่แล้วก่อนทำสัญญาประกัน”

คำวินิจฉัยของศาล, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 934/2522[38]

นายประกันผู้ต้องหาชั้นสอบสวนผิดสัญญาไม่ส่งตัวผู้ต้องหา พนักงานสอบสวนฟ้องเรียกเงินเต็มวงเงินตามสัญญา ประกัน ศาลฎีกา วินิจฉัย ว่า เงิน ตาม สัญญา ประกัน เป็น เบี้ยปรับ ถ้า สูง เกิน ส่วน ศาล ลดลง ได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 383 และยืนตามศาลล่างที่ให้ชำระกึ่งหนึ่งของวงเงิน

“ค่าปรับตามสัญญาประกันผู้ต้องหาชั้นสอบสวนเป็นเบี้ยปรับถ้าสูงเกินส่วน ศาลลดลงได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา383”

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 383
>
> ถ้าเบี้ยปรับที่ริบนั้นสูงเกินส่วน ศาลจะลดลงเป็นจำนวนพอสมควรก็ได้ ในการที่จะวินิจฉัยว่าสมควรเพียงใดนั้น ท่านให้พิเคราะห์ถึงทางได้เสียของเจ้าหนี้ทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมาย ไม่ใช่แต่เพียงทางได้เสียในเชิงทรัพย์สิน เมื่อได้ใช้เงินตามเบี้ยปรับแล้ว สิทธิเรียกร้องขอลดก็เป็นอันขาดไป
>
> นอกจากกรณีที่กล่าวไว้ในมาตรา 379 และมาตรา 382 ท่านให้ใช้วิธีเดียวกันนี้บังคับ ในเมื่อบุคคลสัญญาว่าจะให้เบี้ยปรับเมื่อตนกระทำหรืองดเว้นกระทำการอันหนึ่งอันใดนั้นด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 934/2522 วางหลักว่าเงินตามสัญญาประกันเป็นเบี้ยปรับ ศาลลดได้เมื่อสูงเกินส่วนตาม ป.พ.พ. มาตรา 383[39] ถ้อยคำท้ายวรรคหนึ่งของมาตรา 383 มีผลต่อผู้ประกันมาก คือเมื่อได้ใช้เงินตามเบี้ยปรับแล้ว สิทธิเรียกร้องขอลดก็เป็นอันขาดไป สำนักงานจึงเห็นว่าผู้ประกันที่ต้องการขอลดค่าปรับควรยื่นคำร้องขอลดก่อนชำระ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1275/2532 แสดงอีกด้านหนึ่งว่าฐานะทางการเงินของผู้ประกันไม่ใช่เหตุลดค่าปรับ เพราะผู้ประกันรู้ถึงความผูกพันก่อนลงชื่อในสัญญาแล้ว

คำพิพากษาสองฉบับต่อไปนี้ตอบคำถามว่าศาลบังคับเอาจากผู้ประกันได้นานเท่าใด และให้ผลที่ต้องอ่านคู่กัน

คำวินิจฉัยของศาล, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6506/2560[40]

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

ศาลสั่งปรับผู้ประกันฐานไม่นำตัวจำเลยมาส่งในชั้นฝากขัง ต่อมาลดค่าปรับลงแต่ผู้ประกันไม่ชำระ และไม่มีการบังคับคดีจนพ้นสิบปี ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าความรับผิดตามสัญญาประกันเป็นความรับผิดทางแพ่ง ค่าปรับเป็นเบี้ยปรับตาม ป.พ.พ. มาตรา 379 การบังคับคดีจึงต้องทำภายในสิบปีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 271 ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15

“ความรับผิดตามสัญญาประกันเป็นความรับผิดทางแพ่ง และค่าปรับที่ศาลสั่งให้ผู้ประกันชำระกรณีผิดสัญญาประกันก็เข้าลักษณะเป็นเบี้ยปรับตาม ป.พ.พ. มาตรา 379”

คำวินิจฉัยของศาล, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10072/2558[41]

การบังคับตามสัญญาประกันต่อศาลตามมาตรา 119 เป็นกระบวนพิจารณาทางอาญาโดยแท้ ตราบใดที่ผู้ประกันยังไม่ส่งตัวจำเลยต่อศาลถือว่ายังผิดสัญญาประกัน และถ้าผู้ประกันขวนขวายนำตัวมาส่งภายในอายุความทางอาญา ศาลอาจลดหรืองดค่าปรับได้ตามพฤติการณ์ ศาลจึงบังคับคดีแก่ผู้ประกันได้แม้เกินสิบปีนับแต่วันมีคำสั่งปรับ และไม่มีเหตุคืนหลักประกันตามมาตรา 118

“การบังคับตามสัญญาประกันจึงเป็นเรื่องของกระบวนพิจารณาทางอาญาโดยแท้ การพิจารณาถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ประกันจึงต้องพิจารณาจากบริบทของคดีอาญาเป็นสำคัญ”

สำนักงานเห็นว่าสองฉบับนี้ไม่ขัดกัน เมื่ออ่านข้อเท็จจริง คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6506/2560 เป็นกรณีผู้ประกันนำตัวจำเลยมาส่งแล้ว ศาลลดค่าปรับแล้ว แต่ไม่มีการบังคับคดีจนพ้นสิบปี ศาลฎีกาถือว่าความรับผิดตามสัญญาประกันเป็นความรับผิดทางแพ่ง ค่าปรับเป็นเบี้ยปรับตาม ป.พ.พ. มาตรา 379[42] และใช้กำหนดสิบปีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 271 ส่วนคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10072/2558 เป็นกรณีผู้ประกันยังไม่ส่งตัวจำเลย ศาลฎีกาถือว่าการผิดสัญญายังคงอยู่ตราบที่ยังไม่ส่งตัว และผู้ประกันยังขวนขวายส่งตัวภายในอายุความทางอาญาเพื่อขอลดค่าปรับได้ ผู้ประกันจึงไม่ควรถือว่าเวลาที่ผ่านไปทำให้ความรับผิดหมดไปเอง

มาตรา 117 ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีได้ และให้ผู้ทำสัญญาประกันขอให้เจ้าพนักงานจับ หรือจับเองได้เมื่อขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานไม่ทันท่วงที วรรคสองสันนิษฐานว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยหนีหรือจะหลบหนีเมื่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ศาลสั่งให้ใช้ถูกทำลายหรือทำให้ใช้การไม่ได้ ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยอมรับอุปกรณ์จึงต้องดูแลอุปกรณ์ให้ใช้งานได้ตลอดเวลา

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

เงินประกันตัวได้คืนไหม และคืนเมื่อใด

เงินสดหรือหลักทรัพย์ที่วางเป็นหลักประกันได้คืนเมื่อคดีถึงที่สุด หรือเมื่อความรับผิดตามสัญญาประกันหมดไปตามมาตรา 116 หรือโดยเหตุอื่น และคืนแก่ "ผู้ที่ควรรับไป" ตามมาตรา 118 ถ้าผู้ประกันผิดสัญญาและศาลสั่งปรับ ศาลบังคับเอาจากหลักประกันก่อนคืนส่วนที่เหลือ[43]

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 118
>
> เมื่อคดีถึงที่สุดหรือความรับผิดตามสัญญาประกันหมดไปตามมาตรา 116 หรือโดยเหตุอื่น ให้คืนหลักประกันแก่ผู้ที่ควรรับไป

ผู้ประกันที่ต้องการเลิกเป็นนายประกันระหว่างคดีทำได้ตามมาตรา 116 โดยมอบตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยคืนต่อเจ้าพนักงานหรือศาล[44] การถอนสัญญาประกันจึงมีผลให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยกลับเข้าสู่การควบคุม เว้นแต่จะมีผู้อื่นยื่นประกันแทน มาตรา 119 วรรคสองยังคุ้มครองหลักประกันที่วางต่อศาลไม่ให้ถูกเจ้าหนี้อื่นยึดหรืออายัดจนกว่าความรับผิดตามสัญญาประกันจะระงับ เว้นแต่ศาลเห็นว่าหนี้ของเจ้าหนี้นั้นมิได้เกิดจากการฉ้อฉลและสั่งให้ปล่อยทรัพย์

คำวินิจฉัยของศาล, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3478/2564[45]

จำเลยซึ่งวางสมุดบัญชีเงินฝากประจำเป็นหลักประกันของตนเองถึงแก่ความตายระหว่างรอฟังคำพิพากษา สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับตามมาตรา 39 (1) สัญญาประกันสิ้นสุด ศาลต้องคืนหลักประกันแก่ผู้ที่ควรรับไปตามมาตรา 118 เมื่อผู้จัดการมรดกและผู้อ้างสิทธิตามพินัยกรรมต่างขอคืน ศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจรอฟังผลคดีมรดกก่อนได้ และคำร้องขอคืนหลักประกันเป็นกระบวนพิจารณาทางอาญา

“เมื่อจำเลยที่ 4 ถึงแก่ความตายอันเป็นเหตุให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา 39 (1) สัญญาประกันตัวจำเลยที่ 4 เป็นอันสิ้นสุดลง ศาลจึงชอบที่จะคืนหลักประกันให้แก่ผู้ที่ควรรับไป”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3478/2564 แสดงว่า "ผู้ที่ควรรับไป" ตามมาตรา 118 ไม่จำเป็นต้องเป็นบุคคลที่ยื่นคำร้องคนแรก เมื่อผู้วางหลักประกันถึงแก่ความตายและมีผู้อ้างสิทธิหลายฝ่าย ศาลรอฟังผลคดีที่ชี้ขาดสิทธิในทรัพย์ก่อนได้ ครอบครัวที่นำทรัพย์ของบุคคลหลายคนมาวางเป็นหลักประกันจึงควรทำบันทึกไว้ว่าทรัพย์เป็นของผู้ใด และผู้ใดมีสิทธิรับคืน

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

ถ้าไม่ได้ประกันตัว วันที่ถูกขังหักออกจากโทษหรือไม่

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 22 วางหลักว่าโทษจำคุกเริ่มแต่วันมีคำพิพากษา และถ้าผู้ต้องคำพิพากษาถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษา ให้หักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุก เว้นแต่คำพิพากษาจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น[46]

หลักนี้ทำให้การถูกขังระหว่างสอบสวนและระหว่างพิจารณาไม่สูญเปล่าทั้งหมด แต่มาตรา 22 ไม่ได้บังคับให้หักทุกกรณี ศาลไม่หักได้เมื่อกล่าวไว้ในคำพิพากษา และวรรคสองกำหนดว่า เมื่อคำพิพากษากล่าวไว้เป็นอย่างอื่น โทษจำคุกตามคำพิพากษารวมกับจำนวนวันที่ถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษาในคดีเรื่องนั้นต้องไม่เกินอัตราโทษขั้นสูงที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

คำวินิจฉัยของศาล, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4451-4453/2564[47]

จำเลยถูกขังระหว่างสอบสวนและระหว่างพิจารณาซ้อนกันหลายคดี ศาลฎีกาวินิจฉัยว่ามาตรา 22 วรรคแรกไม่ได้บังคับให้หักวันคุมขังทุกกรณี ศาลมีดุลพินิจไม่หักได้แต่ต้องกล่าวไว้ในคำพิพากษา เมื่อหักวันคุมขังในคดีกลุ่มอื่นแล้ว การไม่หักซ้ำในคดีนี้เป็นการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม

“ป.อ. มาตรา 22 วรรคแรก ไม่ได้บัญญัติให้ศาลต้องหักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษาเสมอไป”

ความเห็นของสำนักงาน

การหักวันคุมขังไม่ทดแทนความเสียหายจากการถูกขังของผู้ที่ศาลพิพากษายกฟ้องในภายหลัง หรือผู้ที่ศาลลงโทษปรับหรือรอการลงโทษ ซึ่งไม่มีโทษจำคุกให้หัก การขอปล่อยชั่วคราวตั้งแต่ชั้นแรกจึงยังเป็นประเด็นหลักของคดี ไม่ใช่เพียงเรื่องความสะดวกของผู้ต้องหา

กฎหมายเปรียบเทียบ: อังกฤษ สหรัฐอเมริกา เยอรมนี และหลักสากล

ระบบกฎหมายที่นำมาเปรียบเทียบในหัวข้อนี้วางหลักเดียวกับมาตรา 107 ของไทย คือเสรีภาพระหว่างรอการพิจารณาเป็นหลัก และการคุมขังก่อนพิพากษาเป็นข้อยกเว้นที่ต้องมีเหตุ ความต่างอยู่ที่เหตุที่ยอมรับ ภาระการพิสูจน์ และบทบาทของเงินประกัน

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

อังกฤษ Bail Act 1976 (พระราชบัญญัติการปล่อยชั่วคราว ค.ศ. 1976) section 4(1) บัญญัติว่าบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด "shall be granted bail except as provided in Schedule 1" คือต้องได้รับการปล่อยชั่วคราว เว้นแต่เข้าข้อยกเว้นในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ[ต่างประเทศ 1] Schedule 1 Part I paragraph 2 ให้ศาลไม่ปล่อยได้เมื่อพอใจว่ามีเหตุอันมีน้ำหนัก (substantial grounds) ให้เชื่อว่าจำเลยจะไม่มาศาล จะกระทำความผิดระหว่างปล่อย หรือจะยุ่งเกี่ยวกับพยานหรือขัดขวางกระบวนยุติธรรม เหตุทั้งสามใกล้เคียงกับมาตรา 108/1 (1) (2) และ (3) ของไทย ส่วนวิธีควบคุมความเสี่ยง Bail Act 1976 ให้ศาลกำหนดเงื่อนไขของการปล่อยได้ เช่น ที่พัก การรายงานตัว และเคอร์ฟิว ระบบอังกฤษจึงไม่ได้ผูกการปล่อยไว้กับการวางเงินแบบที่พบบ่อยในทางปฏิบัติของไทย

สหรัฐอเมริกา ศาลสูงสุดสหรัฐวินิจฉัยในคดี Stack v. Boyle, 342 U.S. 1 (1951) ว่าเงินประกันที่สูงกว่าจำนวนที่คำนวณอย่างสมเหตุสมผลเพื่อประกันการมาศาลของจำเลย เป็นเงินประกันที่ "excessive" (เกินควร) ตามบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่ 8 และการกำหนดเงินประกันต้องอาศัยมาตรฐานที่เกี่ยวกับการประกันการมาศาลของจำเลยรายนั้น[ต่างประเทศ 2] หลักนี้ใกล้เคียงกับถ้อยคำ "จะเรียกจนเกินควรแก่กรณีมิได้" ในมาตรา 110 วรรคสามของไทย ต่อมาในคดี United States v. Salerno, 481 U.S. 739 (1987) ศาลสูงสุดรับรองความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการคุมขังก่อนพิจารณาตาม Bail Reform Act of 1984 เมื่อมีการพิสูจน์ความอันตรายต่อสังคม โดยวางถ้อยคำว่า "In our society, liberty is the norm, and detention prior to trial or without trial is the carefully limited exception" (ในสังคมของเรา เสรีภาพเป็นหลัก และการคุมขังก่อนพิจารณาเป็นข้อยกเว้นที่จำกัดอย่างระมัดระวัง)[ต่างประเทศ 3]

เยอรมนี Strafprozessordnung (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมัน เรียกย่อว่า StPO) § 112 ให้สั่งคุมขังระหว่างสอบสวนได้เมื่อผู้ถูกกล่าวหามีเหตุสงสัยอย่างหนักแน่นว่ากระทำผิดและมีเหตุคุมขัง เช่น หลบหนีหรือเสี่ยงจะหลบหนี และห้ามสั่งเมื่อไม่ได้สัดส่วนกับความสำคัญของคดีและโทษที่คาดหมาย[ต่างประเทศ 4] § 116 ให้ศาลระงับการบังคับตามหมายคุมขังที่อาศัยเหตุเสี่ยงหลบหนีอย่างเดียว เมื่อมาตรการที่กระทบน้อยกว่า เช่น การรายงานตัวหรือการวางหลักประกัน เพียงพอให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการคุมขัง หลักความได้สัดส่วนของเยอรมนีจึงทำหน้าที่ใกล้เคียงกับมาตรา 108 วรรคสามและมาตรา 110 วรรคสามของไทยที่ให้ใช้เงื่อนไขแทนหรือประกอบหลักประกัน

หลักสากล อนุสัญญายุโรปว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ 5(3) ให้ผู้ถูกจับมีสิทธิได้รับการพิจารณาคดีภายในเวลาอันสมควรหรือได้รับการปล่อยตัวระหว่างพิจารณา และ "Release may be conditioned by guarantees to appear for trial"[ต่างประเทศ 5] กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ 9 (3) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี วางหลักว่าการควบคุมตัวบุคคลที่รอการพิจารณาไม่ควรเป็นหลักทั่วไป แต่การปล่อยอาจมีเงื่อนไขประกันการมาศาลได้[ต่างประเทศ 6]

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

ประเด็น	ไทย	อังกฤษ	สหรัฐอเมริกา (ระดับสหพันธรัฐ)	เยอรมนี
หลักตั้งต้น	ทุกคนพึงได้รับอนุญาต (ม.107)	ต้องได้รับการปล่อย เว้นแต่เข้าข้อยกเว้น (s.4)	เสรีภาพเป็นหลัก (Salerno)	คุมขังได้เมื่อมีเหตุสงสัยหนักแน่นและเหตุคุมขัง (§ 112)
เหตุไม่ปล่อย	ห้าเหตุตาม ม. 108/1	ไม่มาศาล ทำผิดซ้ำ ยุ่งพยาน (Sch. 1 para. 2)	เสี่ยงหลบหนีหรืออันตรายต่อสังคม	หลบหนี เสี่ยงหลบหนี ทำลายพยานหลักฐาน
เพดานเงินประกัน	ห้ามเกินควรแก่กรณี (ม.110 วรรคสาม)	ใช้เงื่อนไขเป็นหลัก	ห้าม excessive (Stack v. Boyle)	หลักความได้สัดส่วน (§ 112, § 116)
ทางทบทวน	อุทธรณ์คำสั่ง (ม. 119 ทวิ) และยื่นใหม่	ยื่นใหม่และขอทบทวน	ขอทบทวนและอุทธรณ์	ขอทบทวนและร้องคัดค้าน

มุมมองนิติเศรษฐศาสตร์ของการประกันตัว

นิติเศรษฐศาสตร์มองการปล่อยชั่วคราวเป็นการชั่งต้นทุนสองด้าน ด้านหนึ่งคือความเสี่ยงที่ผู้ต้องหาจะหลบหนีหรือก่อเหตุ อีกด้านหนึ่งคือต้นทุนของการคุมขังคนที่กฎหมายยังถือว่าบริสุทธิ์ ทั้งต้นทุนต่อตัวผู้ต้องหา ครอบครัว และรัฐ ตัวบทมาตรา 108 และมาตรา 110 ของไทยเป็นเครื่องมือชั่งต้นทุนทั้งสองด้านนี้

William M. Landes เสนอแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ของระบบการปล่อยชั่วคราวไว้ใน The Bail System: An Economic Approach (1973) โดยวิเคราะห์เงินประกันในฐานะสิ่งจูงใจให้จำเลยมาศาล และวิเคราะห์ต้นทุนของการคุมขังจำเลยที่ไม่มีทรัพย์พอวางหลักประกัน[ต่างประเทศ 7] กรอบวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับถ้อยคำ "จะเรียกจนเกินควรแก่กรณีมิได้" ในมาตรา 110 วรรคสาม เพราะวงเงินที่สูงเกินฐานะของผู้ต้องหาเปลี่ยนการปล่อยชั่วคราวให้เป็นการคุมขังโดยอ้อม

งานวิจัยเชิงประจักษ์ของ Will Dobbie, Jacob Goldin และ Crystal S. Yang ตีพิมพ์ใน American Economic Review (2018) ใช้ข้อมูลคดีในสหรัฐอเมริกาที่ผู้พิพากษาถูกจัดให้พิจารณาคดีแบบสุ่ม และพบว่าการถูกคุมขังก่อนพิจารณาเพิ่มโอกาสที่จำเลยจะถูกพิพากษาว่ากระทำผิด ส่วนใหญ่ผ่านการรับสารภาพ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

และลดโอกาสการมีงานทำในระบบหลังคดี[ต่างประเทศ 8] Paul Heaton, Sandra Mayson และ Megan Stevenson พบผลในทิศทางเดียวกันในคดีความผิดลหุโทษ ใน Stanford Law Review (2017)[ต่างประเทศ 9] ผลการศึกษาทั้งสองชี้ว่าการคุมขังก่อนพิจารณาไม่ได้เป็นเพียงการรอคดี แต่เปลี่ยนผลของคดีและชีวิตหลังคดีด้วย

ในมุมของระบบไทย ข้อค้นพบนี้ให้น้ำหนักแก่สามเรื่อง เรื่องแรก การใช้เงื่อนไขและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา 108 วรรคสามแทนการเพิ่มวงเงินลดต้นทุนการคุมขังผู้มีทรัพย์น้อยโดยไม่เพิ่มความเสี่ยงหลบหนีมากนัก เรื่องที่สอง การหักวันคุมขังตาม ป.อ. มาตรา 22 ชดเชยได้เฉพาะผู้ที่สุดท้ายต้องโทษจำคุก ไม่ชดเชยผู้ที่ศาลยกฟ้อง เรื่องที่สาม อำนาจลดค่าปรับนายประกันตามมาตรา 119 ที่ผูกกับความพยายามติดตามตัว สร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกันช่วยติดตามจำเลยกลับมาศาล ซึ่งเป็นผลที่ระบบต้องการมากกว่าการได้รับเงินค่าปรับ

คำถามที่พบบ่อยเรื่องประกันตัวผู้ต้องหา

คำถามในหัวข้อนี้มาจากคำค้นที่ผู้ค้นพิมพ์จริงเกี่ยวกับการประกันตัว คำตอบเป็นหลักทั่วไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 87 และมาตรา 106 ถึงมาตรา 119 ทวิ และคำพิพากษาที่อ้างไว้ในหน้านี้ ผลของแต่ละคดีขึ้นกับข้อเท็จจริงและดุลพินิจของศาล

ประกันตัวผู้ต้องหาใช้อะไรบ้าง

ใช้คำร้องขอปล่อยชั่วคราว เอกสารแสดงตัวและความสัมพันธ์ของผู้ขอประกัน และหลักประกัน ตามมาตรา 114 คือเงินสด หลักทรัพย์อื่น เช่น โฉนดที่ดินหรือสมุดบัญชีเงินฝากประจำ หรือบุคคลที่มาเป็นหลักประกันโดยแสดงหลักทรัพย์ ในคดีที่อัตราโทษไม่เกินสิบปี มาตรา 110 วรรคสองเปิดทางให้ขอปล่อยโดยไม่มีประกันหรือมีประกันอย่างเดียวได้

ประกันตัวกี่บาท

ประมวลกฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา ไม่ ได้ กำหนด ตัวเลข ไว้ จำนวน ขึ้นกับ ข้อหา อัตรา โทษ และพฤติการณ์ของคดี มาตรา 110 วรรคสามห้ามเรียกประกันหรือหลักประกันจนเกินควรแก่กรณี และให้คำนึงถึงเงื่อนไขที่ใช้กับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวประกอบ วงเงินที่กำหนดแล้วขอลดได้ตามมาตรา 115 วรรคสองเมื่อพฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนไป

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

ไม่มีเงินประกันตัว ทำอย่างไร

ขอให้ปล่อยโดยไม่มีประกันหรือมีประกันอย่างเดียวในคดีที่อัตราโทษไม่เกินสิบปีตามมาตรา 110 วรรคสอง เสนอเงื่อนไขรายงานตัวหรือยินยอมใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา 108 วรรคสามเพื่อให้ศาลนำมาประกอบการลดวงเงินตามมาตรา 110 วรรคสาม หรือหาบุคคลมาเป็นหลักประกันตามมาตรา 114 (3)

ศาลไม่ให้ประกันตัว จะทำอย่างไร

อุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นไปศาลอุทธรณ์ตามมาตรา 119 ทวิ และยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวใหม่ที่ตอบเหตุผลในคำสั่งเดิม คำสั่งศาลอุทธรณ์ที่ยืนตามศาลชั้นต้นเป็นที่สุด แต่ไม่ตัดสิทธิยื่นคำร้องใหม่

ฝากขังได้กี่วัน

ตามมาตรา 87 ข้อหาที่อัตราโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนขังได้ครั้งเดียวไม่เกิน 7 วัน ข้อหาที่อัตราโทษเกินหกเดือนแต่ไม่ถึงสิบปีขังได้ครั้งละไม่เกิน 12 วันรวมไม่เกิน 48 วัน และข้อหาที่อัตราโทษตั้งแต่สิบปีขึ้นไปรวมไม่เกิน 84 วัน โดยหลัง 48 วันต้องไต่สวนเหตุจำเป็น ส่วนคดีที่อยู่ในอำนาจศาลแขวง ซึ่งอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท ใช้การผัดฟ้องคราวละไม่เกินหกวัน รวมไม่เกินห้าคราว ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 7 และผู้ถูกจับที่เป็นเด็กหรือเยาวชนต้องถูกนำตัวไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 72

เงินประกันตัวได้คืนไหม

ได้คืนเมื่อคดีถึงที่สุดหรือความรับผิดตามสัญญาประกันหมดไปตามมาตรา 118 ถ้าผู้ประกันผิดสัญญาและศาลสั่งปรับ ศาลบังคับเอาจากหลักประกันก่อน ส่วนที่เหลือคืนแก่ผู้ที่ควรรับไป

ประกันตัวแล้ว ต้องติดคุกไหม

การปล่อยชั่วคราวไม่ใช่ผลของคดี ถ้าศาลพิพากษาลงโทษจำคุกโดยไม่รอการลงโทษ ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวยังต้องรับโทษ แต่ขอปล่อยชั่วคราวระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกาได้ตามมาตรา 106 (4) และ (5) และวันที่เคยถูกคุมขังก่อนพิพากษาหักออกจากโทษจำคุกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 22 เว้นแต่คำพิพากษาจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

นายประกันผิดสัญญา ต้องจ่ายเต็มจำนวนหรือไม่

ไม่เสมอไป ในกรณีผิดสัญญาประกันต่อศาล มาตรา 119 ให้ศาลงดหรือลดจำนวนเงินได้โดยคำนึงถึงความพยายามติดตามตัวและความเสียหาย และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 934/2522 ถือว่าเงินตามสัญญาประกันเป็น เบี้ยปรับ ที่ ศาล ลด ได้ เมื่อ สูง เกิน ส่วน แต่ ฐานะ การเงิน ของ ผู้ประกัน ไม่ใช่ เหตุ ลด ตาม คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1275/2532

ประกันตัวคดียาเสพติดใช้หลักเดียวกันหรือไม่

หลักการปล่อยชั่วคราวในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาใช้กับทุกคดี แต่คดียาเสพติดมีกฎหมายและแนวปฏิบัติเฉพาะ รายละเอียดอยู่ในเว็บไซต์เฉพาะทางของสำนักงาน eksiamdruglaw.com

แหล่งอ้างอิงกฎหมายต่างประเทศและนิติเศรษฐศาสตร์

ตัวบทต่างประเทศในหน้านี้สำนักงานเปิดอ่านจากเว็บไซต์ทางการของแต่ละประเทศ คำพิพากษาศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกาอ่านจากสำเนาคำพิพากษาฉบับเต็ม เมื่อ 19 ตุลาคม 2569 และงานวิชาการอ้างตามวารสารที่ตีพิมพ์ ข้อความภาษาไทยข้างต้นเป็นการสรุปความของสำนักงาน ไม่ใช่คำแปลทางการ

1. Bail Act 1976 (c. 63), section 4 General right to bail of accused persons and others และ Schedule 1 Part I paragraph 2 Exceptions to right to bail: legislation.gov.uk ตรวจถ้อยคำฉบับปัจจุบันเมื่อ 19 ตุลาคม 2569
2. Stack v. Boyle, 342 U.S. 1 (1951): ตรวจถ้อยคำจากสำเนาคำพิพากษาที่ supreme.justia.com เมื่อ 19 ตุลาคม 2569
3. United States v. Salerno, 481 U.S. 739, 755 (1987): ตรวจถ้อยคำจากสำเนาคำพิพากษาที่ supreme.justia.com เมื่อ 19 ตุลาคม 2569
4. Strafprozessordnung (StPO) § 112 Voraussetzungen der Untersuchungshaft; Haftgründe และ § 116 Aussetzung des Vollzugs des Haftbefehls: gesetze-im-internet.de (Bundesministerium der Justiz) ตรวจถ้อยคำภาษาเยอรมันเมื่อ 19 ตุลาคม 2569
5. Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (European Convention on Human Rights), Article 5(3)
6. International Covenant on Civil and Political Rights (1966), Article 9(3)

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

7. William M. Landes, The Bail System: An Economic Approach, 2 Journal of Legal Studies 79 (1973)

8. Will Dobbie, Jacob Goldin and Crystal S. Yang, The Effects of Pretrial Detention on Conviction, Future Crime, and Employment: Evidence from Randomly Assigned Judges, 108 American Economic Review 201 (2018)

9. Paul Heaton, Sandra Mayson and Megan Stevenson, The Downstream Consequences of Misdemeanor Pretrial Detention, 69 Stanford Law Review 711 (2017)

เชิงอรรถและแหล่งที่มา

1. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 106 บัญญัติว่า “คำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวโดยไม่ต้องมีประกันหรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกัน ไม่ว่าผู้นั้นต้องควบคุมหรือขังตามหมายศาล ย่อมยื่นได้โดยผู้ต้องหา จำเลย หรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องดังนี้ (1) เมื่อผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่และยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาล ให้ยื่นต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี (2) เมื่อผู้ต้องหาต้องขังตามหมายศาลและยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาลให้ยื่นต่อศาลนั้น (3) เมื่อผู้ต้องหาถูกฟ้องแล้ว ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น (4) เมื่อศาลอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แล้ว แม้ยังไม่มีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา หรือมีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาแล้วแต่ยังไม่ได้ส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น ในกรณีที่ศาลชั้นต้นเห็นสมควรให้ปล่อยชั่วคราว ให้ศาลชั้นต้นสั่งอนุญาตมิฉะนั้นให้รีบส่งคำร้องพร้อมสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเพื่อสั่ง แล้วแต่กรณี (5) เมื่อศาลส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้ว จะยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น หรือจะยื่นต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณีก็ได้ ในกรณีที่ยื่นต่อศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรีบส่งคำร้องไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเพื่อสั่ง แล้วแต่กรณี”ที่มา ประมวลกฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา ฉบับ รวม แก้ไข เพิ่มเติม, ฐานข้อมูล กฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

2. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 110 บัญญัติว่า “ในคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปีขึ้นไป ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกันและจะมีหลักประกันด้วยหรือไม่ก็ได้ ในคดีอย่างอื่นจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้ การเรียกประกันหรือหลักประกันตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองจะเรียกจนเกินควรแก่กรณีมิได้ และต้องคำนึงถึงเงื่อนไขและมาตรการป้องกันต่าง ๆ ที่ได้ใช้กับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวประกอบด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือข้อบังคับของประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

3. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 107 บัญญัติว่า “เมื่อได้รับคำร้องให้ปล่อยชั่วคราว ให้เจ้าพนักงานหรือศาลรีบสั่งอย่างรวดเร็วและผู้ต้องหาหรือจำเลยทุกคนพึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 108 มาตรา 108/1 มาตรา 109 มาตรา 110 มาตรา 111 มาตรา 112 มาตรา 113 และมาตรา 113/1 คำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวโดยทันที”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

4. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108/1 บัญญัติว่า “การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราว จะกระทำได้ต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อ เหตุใด เหตุ หนึ่ง ดังต่อไปนี้ (1) ผู้ต้องหา หรือ จำเลย จะ หลบหนี (2) ผู้ต้องหา หรือ จำเลย จะ ไป ยุ่งเหยิง กับ พยานหลักฐาน (3) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น (4) ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ (5) การปล่อยชั่วคราวจะ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

เป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงานหรือการดำเนินคดีในศาล คำสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวต้องแสดงเหตุผล และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยและผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว"ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

5. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 87 บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี ในกรณีความผิดลหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะถามคำให้การ และที่จะรู้ตัวว่าเป็นใครและที่อยู่ของเขาอยู่ที่ไหนเท่านั้น ในกรณีที่ผู้ถูกจับไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว และมีเหตุจำเป็นเพื่อทำการสอบสวน หรือการฟ้องคดีให้นำตัวผู้ถูกจับไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามมาตรา 83 เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นอันมิอาจก้าวล่วงเสียได้ โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายขังผู้ต้องหานั้นไว้ ให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ และศาลอาจเรียกพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาชี้แจงเหตุจำเป็น หรืออาจเรียกพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้ ในกรณีความผิดอาญาที่ได้กระทำลงมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียว มีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าหกเดือนแต่ไม่ถึงสิบปี หรือปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวันและรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตามศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินแปดสิบสี่วัน ในกรณีตามวรรคหกเมื่อศาลสั่งขังครบสี่สิบแปดวันแล้ว หากพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอขังต่อไปอีกโดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะสั่งขังต่อไปได้ก็ต่อเมื่อพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนได้แสดงถึงเหตุจำเป็น และนำพยานหลักฐานมาให้ศาลไต่สวนจนเป็นที่พอใจแก่ศาล ในการไต่สวน ตาม วรรค สาม และ วรรค เจ็ด ผู้ต้องหา มี สิทธิ แต่ง ทนายความ เพื่อ แถลง ข้อ คัดค้าน และ ซักถาม พยาน ถ้า ผู้ต้องหา ไม่ มี ทนายความเนื่องจากยังไม่ได้มีการปฏิบัติตามมาตรา 134/1 และผู้ต้องหาร้องขอ ให้ศาลตั้งทนายความให้ โดยทนายความนั้นมีสิทธิได้รับเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 134/1 วรรคสาม โดยอนุโลม ถ้าพนักงานสอบสวนต้องไปทำการสอบสวนในท้องที่อื่นนอกเขตของศาลซึ่งได้สั่งขังผู้ต้องหาไว้ พนักงานสอบสวนจะยื่นคำร้องขอให้โอนการขังไปยังศาลในท้องที่ที่จะต้องไปทำการสอบสวนนั้นก็ได้ เมื่อศาลที่สั่งขังไว้เห็นเป็นการสมควรก็ให้สั่งโอนไป"ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

6. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 7 บัญญัติว่า "ในการสอบสวนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษาได้ เมื่อมีการจับตัวผู้ต้องหาแล้ว ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบส่งตัวผู้ต้องหาพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลแขวงให้ทันภายในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ต้องหาถูกจับ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ต้องหาจากที่จับมายังที่ทำการของพนักงานสอบสวน จากที่ทำการของพนักงานสอบสวนหรือจากที่ทำการของพนักงานอัยการมาศาลเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย ในกรณีที่ไม่มีการจับแต่พนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อหาแก่ผู้ต้องหาแล้ว ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการพร้อมกับสั่งให้ผู้ต้องหาไปพบพนักงานอัยการเพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลแขวงให้ทันภายในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ต้องหาได้รับแจ้งข้อหา แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติจากที่ทำการของพนักงานสอบสวนหรือจากที่ทำการของพนักงานอัยการมาศาลเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย ในกรณีที่เกิดความจำเป็นไม่สามารถฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลให้ทันภายในกำหนดเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอผัดฟ้องต่อไปได้อีกคราวละไม่เกินหกวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามคราว ในการวินิจฉัยคำร้องเช่นว่านี้ ถ้ามีการขอให้ขังผู้ต้องหาด้วยหรือผู้ต้องหาแสดงตัวต่อศาล ให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ และศาลอาจเรียกพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาชี้แจงเหตุจำเป็น หรืออาจเรียกพยานมาเบิกความประกอบก็ได้ เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้ผัดฟ้องครบสามคราวแล้ว หากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอผัดฟ้องต่อไปอีกโดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะอนุญาตตามขอนั้นได้ก็ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการได้แสดงถึงเหตุจำเป็นและนำพยานมาเบิกความประกอบจนเป็นที่พอใจแก่ศาล ถ้ามีการขอให้ขังผู้ต้องหาด้วยหรือผู้ต้องหาแสดงตัวต่อศาล ให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ ในกรณีเช่นว่านี้ ศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผัดฟ้องต่อไปได้คราวละไม่เกินหกวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองคราว ผู้ต้องหาจะแต่งทนายความเพื่อแถลงข้อคัดค้านและซักถามพยานก็ได้ ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หากผู้ต้องหาซึ่งถูกแจ้งข้อหาได้หลบหนีไป ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทำการ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

สอบสวน ต่อไป โดยเร็ว และ ถ้า การ สอบสวน ได้ เสร็จสิ้น ลง แล้ว ให้ พนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบ ส่ง สำนวน การ สอบสวน ไป ยัง พนักงานอัยการเพื่อพิจารณาสั่งต่อไป โดยให้นำมาตรา 141 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ระยะเวลาการขอผัดฟ้องตามมาตรานี้ได้สิ้นสุดลงในระหว่างที่ผู้ต้องหาหลบหนี และพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้อง พนักงานอัยการอาจขออนุญาตฟ้องคดีต่ออัยการสูงสุดตามมาตรา 9 ไว้ก่อนก็ได้"ที่มา พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

7. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 72 บัญญัติว่า "ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ ให้พนักงานสอบสวนนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันที ทั้งนี้ ภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับจากที่ทำการของพนักงานสอบสวนมาศาลเข้าในกำหนดเวลายี่สิบสี่ชั่วโมงนั้นด้วย ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดมีบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย และบุคคลหรือองค์การดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ายังสามารถปกครองดูแลเด็กหรือเยาวชนนั้นได้ พนักงานสอบสวนอาจมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บุคคลดังกล่าวไปปกครองดูแลและสั่งให้นำตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังศาลภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนภายหลังถูกจับ ในกรณีเช่นว่านี้ หากมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเด็กหรือเยาวชนจะไม่ไปศาล พนักงานสอบสวนจะเรียกประกันจากบุคคลดังกล่าวตามควรแก่กรณีก็ได้ บทบัญญัติมาตรานี้มิให้นำไปใช้บังคับในคดีที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าคดีอาจเปรียบเทียบปรับได้"ที่มา พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

8. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 114 บัญญัติว่า "เมื่อจะปล่อยชั่วคราวโดยให้มีประกันและหลักประกันด้วย ก่อนปล่อยตัวไป ให้ผู้ร้องขอประกันจัดหาหลักประกันมาดังต้องการ หลักประกันมี 3 ชนิด คือ (1) มีเงินสดมาวาง (2) มีหลักทรัพย์อื่นมาวาง (3) มีบุคคลมาเป็นหลักประกันโดยแสดงหลักทรัพย์"ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

9. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 119 ทวิ บัญญัติว่า "ในกรณีที่ศาลสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ผู้ร้องขอมีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ ดังต่อไปนี้ (1) คำสั่งของศาลชั้นต้น ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ (2) คำสั่งของศาลอุทธรณ์ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกา ให้ศาลชั้นต้นที่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งรีบส่งคำร้องดังกล่าวพร้อมด้วยสำนวนความ หรือสำเนาสำนวนความเท่าที่จำเป็นไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณา และมีคำสั่งโดยเร็ว คำสั่งของศาลอุทธรณ์ที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวยืนตามศาลชั้นต้นให้เป็นที่สุด แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิที่จะยื่นคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวใหม่"ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

10. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 118 บัญญัติว่า "เมื่อคดีถึงที่สุด หรือความรับผิดตามสัญญาประกันหมดไปตามมาตรา 116 หรือโดยเหตุอื่น ให้คืนหลักประกันแก่ผู้ที่ควรรับไป"ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

11. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 106 อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 1

12. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 110 อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 2

13. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 111 บัญญัติว่า "เมื่อจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย ก่อนที่จะปล่อยไป ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะมาตามนัดหรือหมายเรียก"ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

14. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 112 บัญญัติว่า “เมื่อจะปล่อยชั่วคราวโดยมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกัน ก่อนปล่อยไปให้ผู้ประกันหรือผู้เป็นหลักประกันลงลายมือชื่อในสัญญาประกันนั้น ในสัญญาประกันนอกจากข้อความอย่างอื่นอันพึงมีต้องมีข้อความดังนี้ด้วย (1) ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหรือผู้ประกันแล้วแต่กรณี จะปฏิบัติตามนัดหรือหมายเรียกของเจ้าพนักงานหรือศาลซึ่งให้ปล่อยชั่วคราว (2) เมื่อผิดสัญญาจะใช้เงินจำนวนที่ระบุไว้ ในสัญญาประกันจะกำหนดภาระหน้าที่หรือเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราว หรือผู้ประกันต้องปฏิบัติเกินความจำเป็นแก่กรณีมิได้” ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

15. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 106 อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 1

16. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 113 บัญญัติว่า “เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการสั่งปล่อยชั่วคราวไม่ว่าจะมีประกันหรือมีประกันและหลักประกันหรือไม่ การปล่อยชั่วคราวนั้นให้ใช้ได้ระหว่างการสอบสวนหรือจนกว่าผู้ต้องหาถูกศาลสั่งขังระหว่างสอบสวนหรือจนถึงศาลประทับฟ้อง แต่มิให้เกินสามเดือนนับแต่วันแรกที่มีการปล่อยชั่วคราว ไม่ว่าเป็นการปล่อยชั่วคราวโดยพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นทำให้ไม่อาจทำการสอบสวนได้เสร็จภายในกำหนดสามเดือนจะยืดเวลาการปล่อยชั่วคราวให้เกินสามเดือนก็ได้ แต่มิให้เกินหกเดือน เมื่อการปล่อยชั่วคราวสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้ายังมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมผู้ต้องหาไว้ต่อไปให้ส่งผู้ต้องหามาศาล และให้นำบทบัญญัติมาตรา 87 วรรคสี่ ถึงวรรคเก้า มาใช้บังคับ” ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

17. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 87 อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 5

18. พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 17 บัญญัติว่า “ศาลแขวงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี และมีอำนาจทำการไต่สวน หรือมีคำสั่งใด ๆ ซึ่งผู้พิพากษาคนเดียวมีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 24 และมาตรา 25 วรรคหนึ่ง” ที่มา พระธรรมนูญศาลยุติธรรม ท้ายพระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

19. พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 25 บัญญัติว่า “ในศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาคนเดียวเป็นองค์คณะมีอำนาจเกี่ยวแก่คดีซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลนั้น ดังต่อไปนี้ (1) ไต่สวนและวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องหรือคำขอที่ยื่นต่อศาลในคดีทั้งปวง (2) ไต่สวนและมีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการเพื่อความปลอดภัย (3) ไต่สวนมูลฟ้องและมีคำสั่งในคดีอาญา (4) พิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาท ราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินดังกล่าวอาจขยายได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (5) พิจารณาพิพากษาคดีอาญา ซึ่งกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างสูงไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่จะลงโทษจำคุกเกินหกเดือน หรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษจำคุกหรือปรับอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างเกินอัตราที่กล่าวแล้วไม่ได้ ผู้พิพากษาประจำศาลไม่มีอำนาจตาม (3) (4) หรือ (5)” ที่มา พระธรรมนูญศาลยุติธรรม ท้ายพระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

20. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 7 อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 6

21. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 72 อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 7

22. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 107 อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 3

23. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 บัญญัติว่า “ในการวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ต้องพิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ (1) ความหนักเบาแห่งข้อหา (2) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด (3) พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร (4) เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด (5) ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่ (6) ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่ (7) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหาย แล้วแต่กรณี ศาลพึงรับประกอบการวินิจฉัยได้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลอาจรับฟังข้อเท็จจริง รายงานหรือความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่ง

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

กฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องด้วยก็ได้ ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่หรือเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติหรือในกรณีที่ผู้นั้นยินยอมจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แต่ถ้าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แม้ผู้นั้นยินยอม จะสั่งให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้ต่อเมื่อผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

24. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 109 บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องหาหรือถูกฟ้องในความผิดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี ถ้ามีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ในระหว่างสอบสวนหรือระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ศาลจะต้องถามพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือโจทก์ว่าจะคัดค้านประการใดหรือไม่ ถ้าไม่อาจถามได้โดยมีเหตุอันควรศาลจะงดการถามเสียก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

25. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108/2 บัญญัติว่า “ในกรณีที่พยานสำคัญในคดีอาจได้รับภัยอันตรายอันเนื่องมาแต่การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พยานนั้นอาจคัดค้านการปล่อยชั่วคราวนั้นได้ โดยยื่นคำร้องต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาล แล้วแต่กรณี ถ้ามีคำคัดค้านการปล่อยชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือศาล แล้วแต่กรณี พิจารณาคำคัดค้านดังกล่าวทันที โดยให้มีอำนาจเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งสองฝ่ายมาสอบถามเพื่อประกอบการพิจารณาและมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

26. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 107/2537 (ป.วิ.อ. มาตรา 108, 119 ทวิ, 196). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้เพิกถอนการปล่อยชั่วคราว ถือเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 196 ซึ่งเป็นดุลพินิจของศาลชั้นต้นที่จะพิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์แห่งมาตรา 108 และไม่ถือว่าเป็นคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวตามมาตรา 119 ทวิ”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569, ข้อจำกัด: อ่านจากฉบับย่อและส่วนต้นของฉบับเต็มที่ระบบแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง, เป็นคำพิพากษาก่อนการแก้ไขมาตรา 108 และเพิ่มมาตรา 108/1 ในภายหลัง ใช้ได้ในส่วนหลักเรื่องประเภทของคำสั่ง

27. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3594/2557 (ป.วิ.อ. มาตรา 108, 196). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “เป็นดุลพินิจของศาลชั้นต้นที่พิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์แห่ง ป.วิ.อ. มาตรา 108 และเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ไม่ทำให้คดีเสร็จสำนวน กรณีจึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ฎีกาคำสั่งนั้นในระหว่างพิจารณาตาม ป.วิ.อ. มาตรา 196”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569, ข้อจำกัด: อ่านจากฉบับย่อและส่วนต้นของฉบับเต็มที่ระบบแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง, เพิ่ม 20 ต.ค. 2569 โดยงานตรวจเนื้อหา CR-20261020-1120 (เปิดอ่านฉบับย่อบนระบบของศาลฎีกา), คดีในชั้นสอบสวน ผู้ต้องหาเป็นชาวต่างชาติที่ถูกเพิกถอนการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร

28. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 114 อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 8

29. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 115 บัญญัติว่า “โดยความปรากฏต่อมา หรือเนื่องจากกลอ้อฉลหรือผิดหลงปรากฏว่าสัญญาประกันต่ำไปหรือหลักประกันไม่เพียงพอ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสม ให้เจ้าพนักงานหรือศาลมีอำนาจสั่งเปลี่ยนสัญญาประกันให้จำนวนเงินสูงขึ้น หรือเรียกหลักประกันเพิ่ม หรือให้ดีกว่าเดิม หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่กำหนดไว้ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ภายหลังที่มีคำสั่งปล่อยชั่วคราวแล้ว หากพฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป ให้เจ้าพนักงานหรือศาลมีอำนาจสั่งลดหลักประกันได้ตามที่เห็นสมควร ในกรณีที่ศาลปล่อยชั่วคราวและคดีขึ้นไปสู่ศาลสูง ศาลสูงมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินตามสัญญาประกันหรือเงื่อนไขที่ศาลล่างกำหนดไว้ได้ตามที่เห็นสมควร”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

30. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 113/1 บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนโดยมีการวางเงินสดหรือหลักทรัพย์อื่นเป็นประกันไม่ว่าต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ และยังไม่ได้รับคืน หากผู้ต้องหาหรือจำเลยประสงค์จะขอปล่อยชั่วคราวต่อไป ผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องอาจยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการหรือศาลแล้วแต่กรณี โดยขอให้ถือเอาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นหลักประกันต่อไปก็ได้ เมื่อพนักงานอัยการหรือศาลเห็นสมควรแล้วอาจมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว โดยถือว่าเงินสดหรือหลักทรัพย์ดังกล่าวนั้นเป็นหลักประกันในชั้นพนักงานอัยการหรือศาล แล้วแต่กรณีก็ได้ ให้พนักงานอัยการหรือศาลนั้นแจ้งพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ให้ส่งหลักประกันเช่นว่านั้นต่อพนักงานอัยการหรือศาลภายในระยะเวลาที่พนักงานอัยการหรือศาลเห็นสมควร ในกรณีปล่อยชั่วคราว โดยมีบุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ หากบุคคลเช่นว่านั้นร้องขอ พนักงานอัยการหรือศาลอาจถือเอาบุคคลนั้นเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวต่อไปก็ได้ กรณีเช่นว่านี้ พนักงานอัยการหรือศาลจะแจ้งให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ส่งเอกสารเกี่ยวกับการประกันภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

31. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 119 ทวิ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 9

32. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108/1 อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 4

33. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4829/2553 (ป.วิ.อ. มาตรา 108, 196). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “การที่ศาลชั้นต้นไม่ไต่สวนคำร้องของจำเลยที่ 2 เพื่อประกอบการพิจารณาขอให้ปล่อยชั่วคราวก็สืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ปล่อยจำเลยที่ 2 ชั่วคราว ซึ่งเป็นดุลพินิจของศาลชั้นต้นที่จะพิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 108”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้อง และคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569, ข้อจำกัด: อ่านจากฉบับย่อและส่วนต้นของฉบับเต็มที่ระบบแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง, จำเลยไม่ได้ใช้ช่องทางอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา 119 ทวิ ในคดีนี้

34. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 119 บัญญัติว่า “ในกรณีผิดสัญญาประกันต่อศาล ศาลมีอำนาจสั่งบังคับตามสัญญาประกันหรือตามที่ศาลเห็นสมควรโดยมิต้องฟ้อง ทั้งนี้ ศาลอาจสั่งงดการบังคับตามสัญญาประกันหรือลดจำนวนเงินที่ต้องใช้ตามสัญญาประกันก็ได้ โดยคำนึงถึงความพยายามของผู้ประกันในการติดตามตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนี รวมทั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นว่ามีมากน้อยเพียงใดประกอบด้วย และเมื่อศาลสั่งประการใดแล้วฝ่ายผู้ถูกบังคับตามสัญญาประกันหรือพนักงานอัยการมีอำนาจอุทธรณ์ได้ คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด เงินสดหรือหลักทรัพย์อื่นที่นำมาวางต่อศาลเพื่อเป็นหลักประกันตามมาตรา 114 ไม่อยู่ในข่ายที่จะถูกยึดหรืออายัดเพื่อชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้อื่นจนกว่าความรับผิดตามสัญญาประกันจะระงับสิ้นไป เว้นแต่ศาลเห็นว่าหนี้ของเจ้าหนี้นั้นมิได้เกิดจากการฉ้อฉลและมีคำสั่งให้ปล่อยทรัพย์ดังกล่าว ในกรณีที่จำเป็นต้องมีการบังคับคดีเพราะผิดสัญญาประกันตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดีหรือคำสั่งอื่นใดเพื่อบังคับเอาแก่ทรัพย์สินของบุคคลซึ่งต้องรับผิดตามสัญญาประกันได้เสมือนว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยให้เจ้าพนักงานศาลที่ได้รับแต่งตั้งและพนักงานอัยการเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับตามสัญญาประกัน และให้เจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี มีอำนาจหน้าที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ประกันและขายทอดตลาดตามที่ได้รับแจ้งจากศาล หรือพนักงานอัยการ และถ้าจะต้องขายทรัพย์สินที่วางเป็นหลักประกันไว้ต่อศาล เมื่อศาลส่งทรัพย์สินหรือหนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สินนั้นไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี ให้ถือว่าได้มีการยึดทรัพย์สินดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ มิให้หน่วยงานของรัฐเรียกค่าฤชาธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายจากผู้ดำเนินการบังคับคดี การบังคับคดีตามมาตรานี้ ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม เว้นแต่ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจะออกข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ข้อบังคับนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

35. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 117 บัญญัติว่า “เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยหนีหรือจะหลบหนี ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่พบการกระทำดังกล่าวมีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ แต่ในกรณีที่บุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันเป็นผู้พบเห็นการกระทำดังกล่าว อาจขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุดจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ ถ้าไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานได้ทันท่วงที ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้เอง แล้วส่งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุด และให้เจ้าพนักงานนั้นรีบจัดส่งผู้ต้องหาหรือจำเลยไปยังเจ้าพนักงานหรือศาล โดยคิดค่าพาหนะ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

จากบุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันนั้น ในกรณีที่มีคำสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดตามมาตรา 108 วรรคสาม กับผู้ต้องหาหรือจำเลยใด ถ้าปรากฏว่าอุปกรณ์ดังกล่าวถูกทำลายหรือทำให้ใช้การไม่ได้ไม่ว่าโดยวิธีใดให้สันนิษฐานว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นหนีหรือจะหลบหนี ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นบุคคลที่ศาลสั่งปล่อยชั่วคราว ศาลอาจมีคำสั่งตั้งเจ้าพนักงานศาลดำเนินการแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นหรือถ้ามีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานได้ทันท่วงที ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ และเมื่อจับได้แล้ว ให้นำผู้ถูกจับไปยังศาลโดยเร็ว”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมายสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

36. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 934/2522 (ป.พ.พ. มาตรา 383, ป.วิ.อ. มาตรา 119). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “ค่าปรับตามสัญญาประกัน ผู้ต้องหา ชั้น สอบสวน เป็น เบี้ยปรับ ถ้า สูง เกิน ส่วน ศาล ลดลง ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา383”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569, ข้อจำกัด: อ่านจากฉบับย่อและส่วนต้นของฉบับเต็มที่ระบบแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง, เป็นสัญญาประกันต่อพนักงานสอบสวน ซึ่งต้องฟ้องเป็นคดี ต่างจากสัญญาประกันต่อศาลที่ศาลบังคับได้โดยไม่ต้องฟ้องตามมาตรา 119

37. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1275/2532 (ป.วิ.อ. มาตรา 119). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “แม้นายประกันจะมิได้เป็นนายประกันอาชีพ และไม่มีความสามารถหาเงินมาชำระค่าปรับได้ก็มิใช่เป็นเหตุผลที่ศาลจะลดค่าปรับให้ เพราะเป็นเรื่องที่นายประกันได้รู้ถึงความผูกพัน อยู่แล้ว ก่อน ทำสัญญา ประกัน”ที่มา ระบบ สืบค้น คำพิพากษา คำสั่ง คำร้อง และ คำวินิจฉัย ศาลฎีกา (ค้น ด้วย เลข คำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569, ข้อจำกัด: อ่านจากฉบับย่อและส่วนต้นของฉบับเต็มที่ระบบแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง, เป็นคำพิพากษาก่อนการแก้ไขมาตรา 119 ซึ่งปัจจุบันบัญญัติปัจจัยความพยายามติดตามตัวและความเสียหายไว้ในตัวบท

38. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 934/2522 อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 36

39. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 383 บัญญัติว่า “ถ้าเบี้ยปรับที่ริบนั้นสูงเกินส่วน ศาลจะลดลงเป็นจำนวนพอสมควรก็ได้ในการที่จะวินิจฉัยว่าสมควรเพียงใดนั้น ท่านให้พิเคราะห์ถึงทางได้เสียของเจ้าหนี้ทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมาย ไม่ใช่แต่เพียงทางได้เสียในเชิงทรัพย์สิน เมื่อได้ใช้เงินตามเบี้ยปรับแล้ว สิทธิเรียกร้องขอลดก็เป็นอันขาดไป นอกจากกรณีที่กล่าวไว้ในมาตรา 379 และมาตรา 382 ท่านให้ใช้วิธีเดียวกันนี้บังคับ ในเมื่อบุคคลสัญญาว่าจะให้เบี้ยปรับเมื่อตนกระทำหรืองดเว้นกระทำการอันหนึ่งอันใดนั้นด้วย”ที่มา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

40. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6506/2560 (ป.วิ.อ. มาตรา 15, 119, ป.วิ.พ. มาตรา 271, ป.พ.พ. มาตรา 379). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “ความรับผิดตามสัญญาประกันเป็นความรับผิดทางแพ่ง และค่าปรับที่ศาลสั่งให้ผู้ประกันชำระกรณีผิดสัญญาประกันก็เข้าลักษณะเป็นเบี้ยปรับตาม ป.พ.พ. มาตรา 379”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569, ข้อจำกัด: อ่านจากฉบับย่อและส่วนต้นของฉบับเต็มที่ระบบแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง, ในคดีนี้ผู้ประกันนำตัวจำเลยมาส่งแล้วและศาลลดค่าปรับแล้ว ต่างจากคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10072/2558

41. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10072/2558 (ป.วิ.พ. มาตรา 23, 271, ป.วิ.อ. มาตรา 118, 119). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “การบังคับตามสัญญาประกันจึงเป็นเรื่องของกระบวนพิจารณาทางอาญาโดยแท้ การพิจารณาถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ประกันจึงต้องพิจารณาจากบริบทของคดีอาญาเป็นสำคัญ”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569, ข้อจำกัด: อ่านจากฉบับย่อและส่วนต้นของฉบับเต็มที่ระบบแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง, ผลต่างจากคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6506/2560 ซึ่งใช้กำหนดสิบปีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 271 ข้อเท็จจริงของสองคดีต่างกันในเรื่องการนำตัวจำเลยมาส่งและการลดค่าปรับ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/

42. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 379 บัญญัติว่า “ถ้าลูกหนี้สัญญาแก่เจ้าหนี้ว่าจะใช้เงินจำนวนหนึ่งเป็นเบี้ยปรับเมื่อตนไม่ชำระหนี้ก็ดี หรือไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องสมควรก็ดี เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ก็ให้ริบเบี้ยปรับ ถ้าการชำระหนี้อันจะพึงทำนั้นได้แก่งดเว้นการอันใดอันหนึ่ง หากทำการอันนั้นฝ่าฝืนมูลหนี้เมื่อใด ก็ให้ริบเบี้ยปรับเมื่อนั้น”ที่มา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

43. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 118 อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 10

44. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 116 บัญญัติว่า “การขอถอนสัญญาประกันหรือขอถอนหลักประกัน ย่อมทำได้เมื่อผู้ทำสัญญามอบตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยคืนต่อเจ้าพนักงานหรือศาล”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

45. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3478/2564 (ป.พ.พ. มาตรา 1719, ป.วิ.อ. มาตรา 39 (1), 116, 118). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “เมื่อจำเลยที่ 4 ถึงแก่ความตายอันเป็นเหตุให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา 39 (1) สัญญาประกันตัวจำเลยที่ 4 เป็นอันสิ้นสุดลง ศาลจึงชอบที่จะคืนหลักประกันให้แก่ผู้ที่ควรรับไป”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569, ข้อจำกัด: อ่านจากฉบับย่อและส่วนต้นของฉบับเต็มที่ระบบแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง

46. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 22 บัญญัติว่า “โทษจำคุก ให้เริ่มแต่วันมีคำพิพากษา แต่ถ้าผู้ต้องคำพิพากษาถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษา ให้หักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษา เว้นแต่คำพิพากษานั้นจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น ในกรณีที่คำพิพากษากล่าวไว้เป็นอย่างอื่น โทษจำคุกตามคำพิพากษาเมื่อรวมจำนวนวันที่ถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษาในคดีเรื่องนั้นเข้าด้วยแล้ว ต้องไม่เกินอัตราโทษขั้นสูงของกฎหมายที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่ได้กระทำลงนั้น ทั้งนี้ ไม่เป็นการกระทบกระเทือนบทบัญญัติในมาตรา 91”ที่มา ประมวลกฎหมายอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

47. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4451-4453/2564 (ป.อ. มาตรา 22). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “ป.อ. มาตรา 22 วรรคแรก ไม่ได้บัญญัติให้ศาลต้องหักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษาเสมอไป”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569, ข้อจำกัด: อ่านจากฉบับย่อและส่วนต้นของฉบับเต็มที่ระบบแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง, ข้อเท็จจริงเป็นการขังซ้อนกันหลายสำนวน

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/bail/